

STRUČNÝ KOMENTÁŘ KE STANOVISKU VLÁDY K ÚPRAVĚ SOCIÁLNÍHO BYDLENÍ

(návrh na vydání nového zákona o některých opatřeních při zajišťování bydlení osobám v hmotné nouzi a o změně zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů)

Vláda: „návrh zákona upravujícího předmětnou problematiku by mělo dle názoru vlády zpracovat a předložit Ministerstvo práce a sociálních věcí“

Připomínka vlády nemá opodstatnění. Právní úprava již na ústavněprávní úrovni (čl. 41 odst. 2 Ústavy ČR) zcela jasně říká, které subjekty mají právo zákonodárné iniciativy, mezi nimi i zastupitelstvo vyššího územního samosprávného celku. V oblasti sociální, do níž patří i otázka sociálního bydlení, je zcela přirozené a navýsost žádoucí, pokud přichází se zákonodárnou iniciativou orgán kraje jako vyššího samosprávného územního celku, který má přímé zkušenosti s danou problematikou v její „živé podobě“. Námitka uváděná vládou je nesrozumitelná navíc i z toho důvodu, že uvádí výlučně MPSV jako orgán, který by měl připravovat návrh zákona o sociálním bydlení, přičemž vládou zároveň odkazovanou Koncepci bydlení ČR do roku 2020 připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj.

Vláda: „údajné věcné a legislativně technické nedostatky návrhu zákona a údajná nekompatibilita s Koncepcí bydlení České republiky do roku 2020, kterou schválila vláda dne 13. července 2011 svým usnesením č. 524“

Námitka vlády je ve své první části zcela vágní, neadresná (údajné věcné a legislativní nedostatky návrhu nejsou jakkoli blíže popsány) a proto nesrozumitelná.

Námitka údajné nekompatibility s Koncepcí bydlení ČR do roku 2020 je zcela neopodstatněná. Návrh zákona je s Koncepcí zcela kompatibilní, představuje návrh zcela konkrétního řešení v jedné z mnoha zásadních oblastí, které česká bytová politika zahrnuje (což Koncepce sama nečiní). Koncepce je vzhledem ke své povaze zastřešujícím strategicky – plánovacím dokumentem, který pokrývá problematiku bydlení v celé její představitelné šíři (tedy kupř. včetně otázek programu Zelená úsporám, daňové aspekty, stavební spoření, popovodňové podpory atd.), zůstává tedy nutně na úrovni značné obecnosti a je tak zcela nemožné říci, že za dobu platnosti Koncepce snad nelze současně podnikat iniciativy co do konkrétního legislativního řešení jednotlivých aspektů bytové problematiky.

Vláda: „v návrhu zákona údajně nejsou obsažena žádná nová věcná řešení, stávající úprava je dostatečná“

Připomínka vlády svědčí o zásadním nepochopení návrhu a nezohlednění aktuální reality českých měst a obcí. Pokud by byly dosavadní zákonné instrumenty dostačující, nedošlo by ke vzniku a udržování segregovaných sociálně vyloučených oblastí, které představují závažná rizika jak pro jejich obyvatele, tak celou společnost.

Vláda: „předkladatel v návrhu neřeší situace, kdy se osoba dočasně, například v důsledku sankčního opatření, v hmotné nouzi nenachází“

Námitka vlády je zcela obsahově neurčitá, nesrozumitelná (není jasně uvedeno, co je myšleno „sankčními opatřeními“). Jako východisko je proto zcela pochopitelně zvoleno určité objektivní a jasně ohraničené kritérium, množina osob materiálně nejpotřebnějších, osob v

podmínkách hmotné nouze. Na poskytnutí bydlení není právní nárok tak proč sankční opatření.

Vláda: „*absence definice pojmu „bydlení“*“

Definování pojmu „bydlení“ legislativní definicí by bylo naprosto nadbytečným zapelevelováním právního řádu samoučelnými definicemi pojmů pro účely konkrétních zákonů. Je definováno „sociální bydlení“, což je pro účely tohoto zákona potřebné.

Vláda: „*pochybnosti vlády, zda pronajímatelé budou mít zájem o uzavírání nájemních smluv v režimu navrhovaného zákona*“

Námítka vlády svědčí o zásadním nepochopení podstaty legislativního návrhu a o odtržení od reálné situace, jíž čelí osoby v hmotné nouzi při hledání bydlení. Odbourání bariér, které dle dlouhodobých zkušeností z praxe brání nemajetným osobám vůbec získat dlouhodobé nájemní bydlení (předem skládaná kauce, řetězené nájemní smlouvy uzavírané na velmi krátká období), jmenuje mezi podstatnými prvky strategie podpory bydlení v ČR i Koncepce bydlení ČR do roku 2020. Předpokládat již na úrovni projednání vlády, že o využívání možností daných zákonem nebudou mít pronajímatelé (mezi nimiž mohou být samozřejmě i obce, či neziskové nevládní organizace) zájem, je zcela nedůvodné a předčasné. Již to, že bude zajištěno hrazení nájemného a služeb, tedy zamezení vzniku neplatičů svědčí pro využívání volných bytových kapacit.